

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u školi

U Sisku, siječanj 2025.

UVOD

Članak 1.

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u školi odnosi se na prevenciju mogućih situacija povećanih rizika kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, i svih djelatnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Protokol utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja dionika unutar odgojnoobrazovne ustanove u slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom nasilju (bilo koje vrste) nad učenicom, odnosno propisuje što treba činiti ravnatelj, stručni suradnik, nastavnik, učenik, drugi djelatnik škole ili roditelj/skrbnik djeteta. Načini postupanja odgojno-obrazovnih djelatnika u poduzimanju mjera zaštite prava učenika regulirani su sljedećim dokumentima: Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o radu, Kazneni zakon, Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika i školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Protokol o kriterijima za izricanje pedagoških mjera, Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokol u slučaju seksualnog nasilja, Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, ali i drugim podzakonskim aktima škole.

U svrhu prevencije svih oblika nasilničkog ponašanja i prepoznavanja nasilja nad učenicima, Tehnička škola Sisak“ upoznaje djelatnike Škole s propisima vezanima za prava učenika i obvezi prijave kršenja tih prava nadležnim tijelima, upoznaje učenike s njihovim pravima i načinom postupanja u slučaju kršenja tih prava, provodi univerzalnu prevenciju na razini Škole (pedagoške radionice, obilježavanje važnih datuma), provodi preventivne programe s ciljem prevencije svih oblika nasilja i promocije i očuvanja mentalnog zdravlja kao i programe profesionalne orijentacije.

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. Opće prihvaćenu definiciju nasilja
2. Postupanje škole u slučaju nasilja među djecom
3. Postupanje škole u slučaju običnog vršnjačkog sukoba
4. Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatniku škole
5. Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe nad odraslom osobom

6. Postupanje škole u slučaju nasilja djelatnika škole prema učeniku
7. Postupanje škole u slučaju zanemarivanja učenika
8. Postupanje škole u slučaju nasilja u obitelji
9. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na seksualno nasilje
10. Postupanje škole u slučaju sumnje na suicidalne sklonosti i povezana rizična ponašanja
11. Postupanje škole u slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi
12. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi

1.

OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Članak 3.

Definicija nasilja preuzeta iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koji je donijela Vlada Republike Hrvatske 2004. godine glasi: „Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

1. Namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog učenika nastupila tjelesna povreda.

2. Psihičko (emocionalno i socijalno) nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog ili više učenika. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje pojedinca iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije pojedinca od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje učenikovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili dovođenje učenika u podređeni položaj na drugi način, kao i sva druga ponašanja počinjena od učenika i mlade osobe (unutar kojih

i seksualno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom učeniku namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje definira šest čimbenika:

- namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda
- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
- moć nasilnika (nerazmjernost s obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć)
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške – posljedice

U svim slučajevima nasilja koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, odnosno skupom postupaka i mjera koje su predviđela nadležna tijela te propisima na snazi.

Članak 4.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka. Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete, nema nerazmjera moći, nema težih posljedica za učenike u sukobu
- učenici ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU UČENICIMA

Članak 5.

U svim slučajevima nasilja među učenicima koji su definirani navedenim čimbenicima, a koji se dogode u Školi i u blizini Škole, Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koji je donijela Vlada Republike Hrvatske 2004. godine.

U slučaju nasilja među učenicima u Školi svi djelatnici Škole dužni su:

1. odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
2. pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
3. obavijestiti o događaju ravnatelja Škole, razrednika, stručnog suradnika i dežurnog nastavnika.

Stručna osoba za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja je stručni suradnik.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među učenicima stručni suradnik dužan je:

1. odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema učeniku, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika Škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije
2. ukoliko je učenik povrijeđen u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju učenika, prepratiti ili osigurati pratnju učenika od strane stručne osobe liječniku, te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja/skrbnika
3. odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje/skrbnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje su do tad doznali i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
4. po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s učenikom koji je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće – ovi razgovori s učenikom obavljaju se uvijek u nazočnosti ravnatelja (ukoliko je moguće) i razrednika, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući učenikovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
5. roditeljima/skrbnicima učenika koji je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći učeniku u Školi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja učenika te prorade traumatskog doživljaja
6. obaviti razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja

7. ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod drugih učenika koji su svjedočili nasilju, savjetovati se s Timom za psihološke krizne intervencije u sustavu odgoja i obrazovanja radi pomoći učenicima svjedocima nasilja

8. što žurnije obaviti razgovor s učenikom koji je počinio nasilje, ukazati mu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale da je učenik žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju, a Škola će poduzeti sve mjere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi

9. pozvati roditelje/skrbnike učenika koji je počinio nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja učenika te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Škole ili izvan nje i izvijestiti ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Gradskom uredu za obrazovanje, Ministarstvu znanosti i obrazovanja te nadležnoj policijskog postaji

10. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sastaviti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOB

Članak 6.

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki djelatnik Škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među učenicima
2. obavijestiti o sukobu razrednika, stručnog suradnika i ravnatelja Škole
3. razrednik, stručni suradnik i ravnatelj dužni su obaviti individualne razgovore sa sukobljenim učenicima

4. predložiti učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće „pobijediti“
5. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima, razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje u Školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku
6. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili psihološka pomoć) u Školi ili izvan Škole u dogovoru s roditeljima/skrbnicima
7. ukoliko učenik učestalo krši pravila i ne poštuje dogovore, Škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
8. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja/skrbnika, Škola će postupiti po točki 2. Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2004)

4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNIKU ŠKOLE

Članak 7.

U slučaju da je djelatnik Škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika Škole, on treba o

tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika koji će:

1. razgovarati s učenikom u prisutnosti razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
2. odmah obavijestiti roditelje/skrbnike učenika, upozoriti ih na neprihvatljivost takvog ponašanja te savjetovati o institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške
3. prema učeniku poduzeti određene pedagoške mjere koje će donijeti Učiteljsko vijeće u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
4. o svemu izvijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te nadležnu policijsku postaju
5. u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj i stručni suradnici su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima

6. uključiti učenika u savjetodavni rad sa stručnim suradnikom ili u dogovoru s roditeljima u institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške.

5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM I NEOVLAŠTENOG ULASKA U ŠKOLU

Članak 8.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (djelatnik Škole, roditelj/skrbnik učenika ili treće osobe koja se nalazi u prostoru Škole) prema drugoj odrasloj osobi ili saznanja da odrasla osoba unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost drugih osoba i školske imovine, djelatnici Škole koji su prisutni ili se nalaze u blizini će:

1. tome hitno obavijestiti ravnatelja Škole i stručnog suradnika koji će pozvati policiju
2. o svemu izvijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, nadležnu policijsku postaju i nadležni centar za socijalnu skrb u slučaju da je jedna od uključenih osoba roditelj/skrbnik učenika.

6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA DJELATNIKA ŠKOLE PREMA UČENIKU

Članak 9.

U slučaju da je učenik doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane djelatnika Škole, djelatnici Škole koji su prisutni ili se nalaze u blizini će:

1. odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku i bez odlaganja obavijestiti ravnatelja, stručnog suradnika i razrednika učenika
2. stručni suradnik će razgovarati s učenikom s ciljem normalizacije njegovih osjećaja i moguće traumatizacije te sprečavanja mogućih negativnih dugoročnih posljedica tog događaja na njegovo mentalno zdravlje, a odmah potom obavijestiti roditelja o događaju i po potrebi ga pozvati na razgovor u Školu te usmjeriti na dobivanje stručne podrške u Školi ili izvan nje
3. provjeriti postoje li kod učenika ozljede ili sumnja na iste te u tom slučaju usmjeriti roditelje na liječnički pregled, a ukoliko je roditelj iz opravdanog razloga spriječen u tom trenutku doći po učenika, na liječnički pregled odlazi u pratnji dežurnog nastavnika koji je s učenikom sve dok po njega ne dođe roditelj

4. ravnatelj i stručni suradnik će odmah nakon zbrinjavanja učenika obaviti razgovor s djelatnikom Škole i zatražiti njegovo pisano očitovanje o događaju te će, nakon utvrđivanja svih okolnosti i važnih parametara koji se tiču nasilnog ponašanja djelatnika Škole prema učeniku, ravnatelj donijeti procjenu o eventualnoj obvezi sankcioniranja djelatnika Škole

5. o svemu izvijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, nadležnu policijsku postaju i liječnicu školske medicine.

7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ZANEMARIVANJA UČENIKA

Članak 10.

Sukladno članku 136. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Sabor RH, NN 64/20), Obiteljskom zakonu (NN 103/15, 98/19), članku 14. Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama (NN 82/19), članku 4. Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (NN, br. 94/15, 3/17) i Statutu OŠ „Mijat Stojanović“, cilj postupanja Škole je poduzimanje mjera radi prepoznavanja i prijavljivanja zanemarivanja učenika od strane roditelja.

Obveze roditelja su:

- brinuti o redovitom obveznom školovanju učenika
- redovito se odazivati sastancima koji su u vezi s odgojem i obrazovanjem učenika, odnosno redovito dolaziti na roditeljske sastanke i individualne informativne razgovore s razrednikom
- pravovremeno obavijestiti razrednika o razlogu izostanka učenika najkasnije drugi dan nakon izostanka
- opravdavati izostanak učenika, osobno ili pisanim putem (ispričnicom roditelja ili skrbnika, odnosno liječničkom potvrdom ili potvrdom nadležne institucije, ustanove ili druge nadležne fizičke ili pravne osobe, uključujući i e-potvrdu o narudžbi na pregled u zdravstvenoj ustanovi), najkasnije drugi dan od dolaska učenika u Školu. S obzirom na poslove razrednika koji su uređeni Zakonom o odgoju i obrazovanju te Statutom Škole, razrednik kroz komunikaciju s roditeljima prati redovitost ostvarivanja obveza roditelja. Ako roditelj zanemaruje svoje obveze, Škola mu je dužna uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i stručnim suradnicima Škole. Ako roditelj učestalo zanemaruje navedene obveze, razrednik je dužan o tome obavijestiti stručnog suradnika

koji će o neispunjavanju roditeljskih obveza obavijestiti ravnatelja Škole i nadležni centar za socijalnu skrb, a koji je dužan povratno izvijestiti Školu o poduzetim mjerama.

8. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI

Članak 11.

Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (Vlada RH, 2019), cilj postupanja odgojnoobrazovnih ustanova je poduzimanje mjera radi prepoznavanja i prijavljivanja nasilja te pružanja zaštite učeniku žrtvi nasilja u obitelji. U slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom nasilju bilo koje vrste nad učenikom, odnosno o svjedočenju učenika o nasilju u obitelji, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika (pedagoga/psihologa) Škole koji će:

1. žurno i bez odgode prijaviti sumnju ili saznanja o nasilju nadležnoj policijskoj postaji, nadležnom centru za socijalnu skrb, upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, Ministarstvu znanosti i obrazovanja i liječnicu školske medicine radi poduzimanja mjera za zaštitu učenika
2. kroz razgovor pružiti pomoć učeniku u skladu sa svojim kompetencijama, po potrebi osigurati pružanje zdravstvene zaštite
3. nadležnim tijelima i ustanovama dati sve relevantne informacije o saznanju ili sumnji na nasilje u obitelji, ponašanju učenika u školi, suradnji roditelja/skrbnika sa Školom
4. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

9. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA SEKSUALNO NASILJE

Članak 12.

Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2018), cilj postupanja Škole je

skrbiti o ostvarivanju prava učenika u slučajevima svih oblika nasilja, senzibilizirati se na pojavu seksualnog nasilja koje doživljavaju maloljetne osobe te poduzeti odgovarajuće mjere radi otkrivanja i prijavljivanja djela seksualnog nasilja relevantnim institucijama koje pružaju pomoć

žrtvama seksualnog nasilja. U slučaju kada je seksualno nasilje sastavni dio obiteljskog nasilja, Škola postupa po Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, Obiteljskom zakonu, Kaznenom zakonu, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17), Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima te Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja. Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja razlikuje seksualno uznemiravanje od seksualnog nasilja. Seksualno uznemiravanje podrazumijeva svako neželjeno verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje seksualne naravi, koje ima za cilj ili predstavlja povredu osobnog dostojanstva, a posebice ako stvara neugodno, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje (Zakon o ravnopravnosti spolova, Hrvatski sabor, 2017). Seksualno nasilje podrazumijeva bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog koji je usmjeren protiv osobe i njezine seksualnosti, a koji može počinuti druga osoba bez obzira na odnos sa žrtvom ili situaciju u kojoj se nalaze. Karakterizira ga upotreba sile, prijetnje ili ucjene za ugrožavanje dobrobiti i/ili života same žrtve ili njoj bliskih osoba (World Health Organization, 2002).

Članak 13.

U slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom seksualnom nasilju i/ili seksualnom uznemiravanju učenika, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika Škole koji će:

1. žurno i bez odgode prijaviti sumnju ili saznanja o seksualnom nasilju nadležnoj policijskoj postaji ili Državnom odvjetništvu RH, nadležnom centru za socijalnu skrb, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, Ministarstvu znanosti i obrazovanja, pravobraniteljicu za djecu i liječnicu školske medicine radi poduzimanja mjera za zaštitu učenika
2. razgovarati s učenikom u sigurnom okruženju, imajući na umu zaštitu prava osobe – stručni suradnik koji razgovara s učenikom ne ispituje učenika kako bi se utvrdile sve činjenice i okolnosti samoga djela, već na smiren način sluša učenika i to tako da ga ne prisiljava na detaljni opis djela, već mu dopušta da samostalno opiše situaciju, na način i u opsegu kako to sam želi, a o svemu vodi zapisnik koji je dužan dati na uvid sudu, Državnom odvjetništvu RH ili policiji

3. žurno obavijestiti roditelje/skrbnike o događaju i po potrebi ih pozvati na razgovor u Školu te usmjeriti na dobivanje stručne podrške u Školi ili izvan nje

4. upoznati učenika i roditelje s daljnjim postupanjem Škole. Škola postupi po navedenom Protokolu ukoliko je počinitelj seksualnog uznemiravanja i/ili seksualnog nasilja nad učenikom djelatnik Škole ili član njegove obitelji. U slučaju da je počinitelj drugi učenik ili više njih, Škola će ih uputiti u uključivanje u odgovarajuće specijalizirane organizacije za pružanje potrebne skrbi. Škola će o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika i nadležni centar za socijalnu skrb.

10. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE NA SUICIDALNE SKLONOSTI I POVEZANA RIZIČNA PONAŠANJA

Članak 14.

Nasilje prema samom sebi može se manifestirati kao:

1. Samoozljeđivanje (vlastitim ponašanjem uzrokovana bol i ozljeda pri čemu osoba nije namjeravala dovesti do vlastite smrti, može rezultirati lakšim i težim ozljedama)
2. Planiranje ili razmišljanje o suicidu (mogu se kretati od razrađivanja ozbiljnih planova do nesistematiziranih misli)
3. Pokušaj suicida (vlastito destruktivno ponašanje bez smrtnog ishoda, ali s dokazom o posrednoj ili neposrednoj želji i namjeri da se skonča vlastiti život)
4. Suicid (vlastito destruktivno ponašanje sa smrtnim ishodom)

Članak 15.

U slučaju samoozljeđivanja učenika, djelatnik Škole koji primijeti znakove samoozljeđivanja (rezove, rane, ožiljke) ili dobije informaciju o postojanju samoozljeđivanja kod učenika, o tome je dužan odmah izvijestiti stručne suradnike i ravnatelja Škole koji će:

1. obaviti informativni i savjetodavni razgovor s učenikom koji se samoozljeđuje i pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama, po potrebi osigurati pružanje zdravstvene zaštite
2. žurno i bez odgode obavijestiti roditelje/skrbnike o samoozljeđivanju i uputiti ih na pregled liječnici školske medicine te na obvezu naručivanja na pregled u institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške

3. u roku od 7 do 10 dana od razgovora u Školi, roditelj/skrbnik dužan je obavijestiti Školu o dobivenom terminu pregleda u instituciji pružatelju zdravstvene zaštite i podrške, a u slučaju da to ne učini, Škola će obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, istovremeno dajući informacije o ponašanju učenika u školi i suradnji roditelja/skrbnika sa Školom

4. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

Članak 16.

Djelatnik Škole koji primijeti rizična ponašanja učenika koja mogu biti povezana sa suicidom ili dobije informaciju o postojanju istih kod učenika, o tome je dužan odmah izvijestiti stručne suradnike i ravnatelja Škole. Djelatnik Škole reagira na svako učenikovo izražavanje suicidalnih misli i/ili namjera i/ili ranijih suicidalnih pokušaja koje može izraziti verbalno (kao izoliranu izjavu ili razgovor), pisano (u školskim zadaćama, na vlastitim društvenim mrežama) ili kreativno (kroz crtež ili drugu likovnu aktivnost). Djelatnik Škole u tim situacijama ne procjenjuje o ozbiljnosti i istinitosti učenikovih namjera, već o tome odmah obavještava stručne suradnike i ravnatelja koji će:

1. obaviti informativni i savjetodavni razgovor s učenikom koji je na neki način izrazio postojanje suicidalnih misli i/ili namjera i/ili ranijih suicidalnih pokušaja, a u kojem neće nastojati procijeniti istinitost i ozbiljnost istoga

2. učenika upoznati s obvezom informiranja roditelja i nadležnih institucija s obzirom na težinu njegove izjave, čak i u slučaju učenikovog mogućeg ublažavanja iste izjave ili objašnjavanja u kontekstu šale, kolokvijalnog izražavanja ili komunikacijskog stila

3. žurno i bez odgode obavijestiti roditelje/skrbnike o informacijama koje su dobili od učenika i/ili djelatnika Škole te ih savjetovati o institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške

4. o svemu obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, policijsku postaju, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i liječnicu školske medicine

5. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

Članak 17.

U slučaju saznanja o počinjenom suicidu učenika Škole, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika Škole. Ravnatelj i stručni suradnik utvrđuju potrebu za kriznom intervencijom te u tu svrhu aktiviraju Tim za psihološke krizne intervencije i dostavljaju osnovne podatke o kriznom događaju:

- a) Što se dogodilo?
- b) Kada se dogodilo?
- c) Gdje se dogodilo?
- d) Broj ljudi uključenih u događaj?
- e) Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
- f) U kakvom su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze ti ljudi?
- g) Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)?
- h) Je li u ustanovi već nešto učinjeno radi ublažavanja psiholoških posljedica događaja?

Ravnatelj Škole informira o kriznom događaju i podnosi zahtjev za pokretanje krizne intervencije Ministarstvu znanosti i obrazovanja na e-poštu: krizne-intervencije@mzo.hr ili na broj telefona: 01 4594 461 (Uprava za standard, strategije i posebne programe).

Prije dolaska Tima za psihološke krizne intervencije, stručni suradnik (pedagog/psiholog) i ravnatelj ulazi u razred učenika koji je počinio suicid te potiče komunikaciju o kriznom događaju i njegovim posljedicama na psihičko stanje svih učenika u razredu. Stručni suradnik (pedagog/psiholog) individualno ili grupno razgovara sa svim učenicima kod kojih se primijeti izostanak socio-emocionalnih vještina za nošenje s nesretnim događajem.

11. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA U ŠKOLI

Članak 18.

- 1) U slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi, zbrinjavanje učenika provodi učitelj (djelatnik) koji se zatekao na licu mjesta.
- 2) U slučaju lakše ozljede (ogrebotina, masnica, kratkotrajno krvarenje iz nosa...) potrebno je primijeniti pribor za prvu pomoć koji se treba nalaziti u školi na dostupnim mjestima

(zbornicaškole).Učitelj/djelatnik o ozljedi obavještava razrednika/razrednog učitelja koji obavještava roditelje. Neposredno nakon toga, djelatnik /učitelj obavještava ravnatelja i stručne suradnice.

3) U slučaju teže ozljede ili bolesti potrebno je pozvati HMP - Službu hitne pomoći (112, 194), obavijestiti razrednika, roditelje, ravnatelja škole i stručnu službu.

4) Ukoliko u prostorijama škole, ali i u okolišu škole (školsko igralište, prostor ispred škole-ulaz, vanjski tereni za TZK) vidljivim postane incidentna (nasilna) situacija koja prema Vašoj procjeni zahtjeva intervenciju Vas ili više ljudi istovremeno - odmah na licu mjesta, zbrinite dijete i paralelno obavijestite ravnatelja koji će pozvati HMP i/ili policiju.

5) Do dolaska roditelja o učeniku brine učitelj koji se zatekao na licu mjesta ili stručni suradnik.

6) U slučaju lakše bolesti (glavobolja, prehlada, mučnina, zubobolja...) potrebno je obavijestiti razrednika/razrednu učiteljicu koji će pozvati roditelje da obavezno dođu po dijete u školu. Ako nije moguće obavijestiti razrednika, obratite se stručnoj službi škole, ravnateljici ili tajništvu škole te će oni obavijestiti roditelje učenika. Učiteljima je izričito zabranjeno samoinicijativno davati lijekove učenicima ili na isti način odlučiti bilo što vezano uz dijete, bez konzultacija s roditeljem. Ukoliko roditelj/ skrbnik nije u mogućnosti osobno doći po dijete, učitelj ili stručni suradnik traži dopuštenje da otprati dijete kući.

12. EVIDENCIJA ŠKOLE O NASILJU U ŠKOLI

Članak 19.

Škola vodi evidenciju o svim navedenim vrstama nasilja u obliku službenih bilješki ravnatelja i stručnog suradnika o provedenim razgovorima sa svim dionicima događaja, a uz njih prilaže i sve dopise poslane nadležnim institucijama koje obavještava o događaju. Škola vodi i posebnu evidenciju o nasilju u školi u obliku obrasca (Prilog 1) koji je sastavni dio Protokola.

Obrazac evidencije sadrži:

1. Mjesto događaja
2. Vrijeme/datum događaja
3. Vrstu događaja

4. Sudionike događaja

5. Posljedice događaja

6. Poduzete mjere

Obrazac popunjava stručni suradnik. Ispunjeni obrazac predaje ravnatelju te je on sastavni dio službenog izvještaja Škole o događaju. Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilje, postupci kod nasilnog ponašanja i mjere sprečavanja nasilja u školi i izvan škole. Te se aktivnosti planiraju Preventivnim programom (koji je sastavni dio godišnjega plana i programa rada škole).

Prilog 1

OBRAZAC O SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI